

İŞSİZLİKTE REKOR DÜŞÜŞ

Seyfettin Gürsel* Gökçe Uysal** ve Ayşenur Acar***

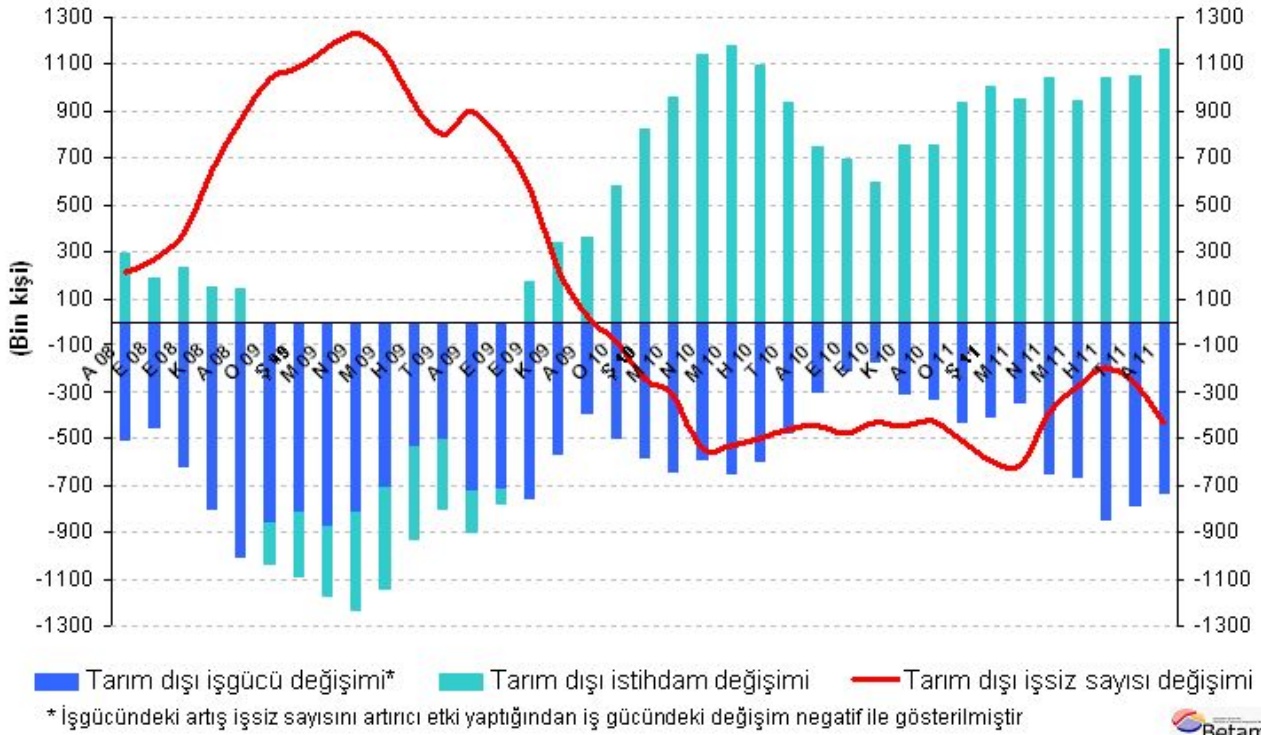
Yönetici Özeti

TÜİK tarafından açıklanan Ağustos 2011 dönemi verilerine göre tarım dışı işsizlik geçen yıla kıyasla 2,6 yüzde puan düşerek yüzde 11,9 seviyesine gerilemiştir. Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı ise Temmuz dönemine kıyasla 0,5 yüzde puan azalarak 12,6'dan yüzde 12,1 seviyesine gerilemiştir. İşsizlik oranındaki bu düşüş krizden bu yana gözlemlenen en büyük düşüştür. Bu rekor düşüşün nedeni mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücünde azalış meydana gelirken, istihdamda güçlü bir artışın yaşanmasıdır. Sanayi istihdamı azalmaya devam ederken, tarım ve inşaat istihdamındaki artışlar dikkat çekicidir.

Tarım dışı işgücü artışında yavaşlama, istihdam artışında hızlanma

TÜİK'in 15 Kasım'da açıkladığı işgücü verilerine göre Ağustos döneminde (Temmuz – Ağustos – Eylül) tarım dışı istihdam 18 milyon 180 bin seviyesinde bulunuyor. Ham işgücü verilerine bakıldığında, Ağustos döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre tarım dışı işgücü 733 bin (yüzde 3,7), tarım dışı istihdam 1 milyon 163 bin kişi (yüzde 6,8) artmış, tarım dışı işsizlik oranı da yüzde 14,5'den yüzde 11,9 seviyesine gerilemiştir (Şekil 1). Temmuz dönemine kıyasla tarım dışı işgücündeki yıllık artışın yavaşlamış olması buna karşılık tarım dışı istihdamda artışın daha yüksek çıkması tarım dışı işsiz sayısını geçen yılın aynı dönemine kıyasla 430 bin azaltarak 2 milyon 456 bin seviyesine getirmiştir.

Şekil 1 Tarım dışı işgücü ve tarım dışı istihdamın, tarım dışı işsiz sayısı değişimine etkisi (yıllık)

Kaynak: TÜİK, Betam

* Prof. Dr. Seyfettin Gürsel, Betam, Direktör, seyfettin.gursel@bahcesehir.edu.tr

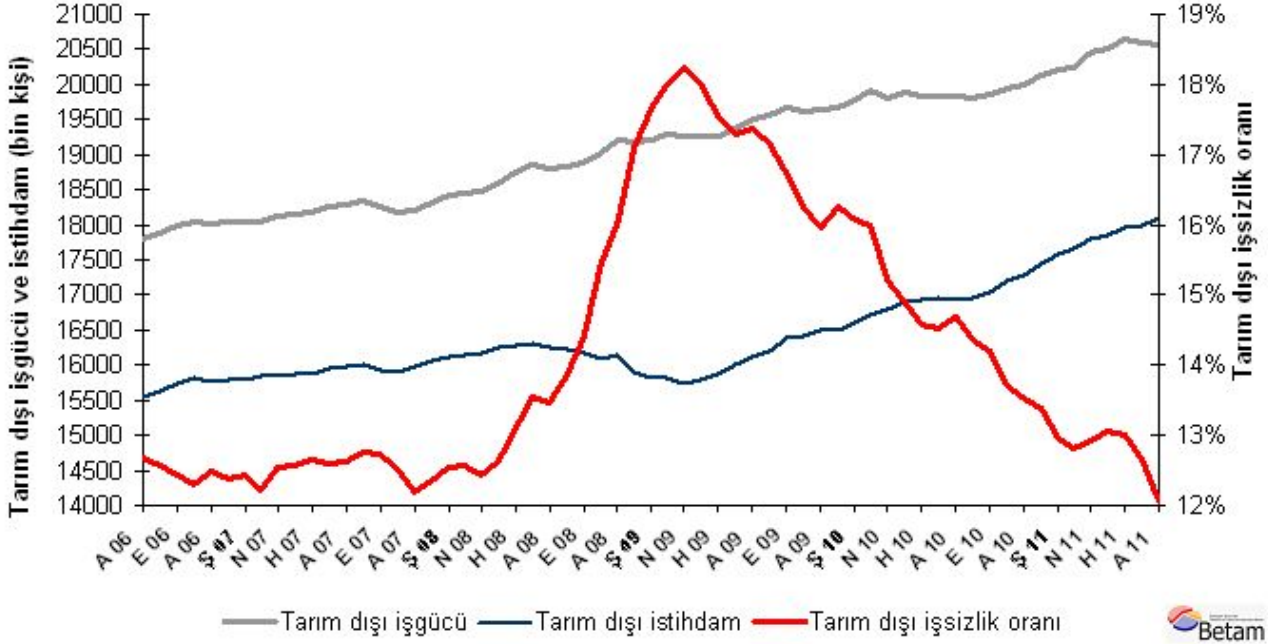
** Yrd. Doç. Dr. Gökçe Uysal, Betam, Direktör Yardımcısı, gokce.uysal@bahcesehir.edu.tr

*** Ayşenur Acar, Betam, Araştırma Görevlisi, aysenur.acar@bahcesehir.edu.tr

Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlikte rekor düşüş

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre Ağustos döneminde Temmuz dönemiyle kıyaslandığında tarım dışı işgücü 35 bin azalarak 20 milyon 567 bin seviyesine gerilemiştir. Buna karşın tarım dışı istihdam 88 bin artarak 18 milyon 86 bin olmuştur. Bu gelişmeler sonucunda tarım dışı işsiz sayısı 123 bin azalmış, mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı ise yüzde 12,6'dan 12,1 seviyesine 0,5 yüzde puan azalmasıyla krizden bu yana en büyük düşüş gerçekleşmiştir. Geçen ay Hazirandan Temmuz'a tarım dışı işsizlik oranı 0,4 yüzde puan azalmıştı (Şekil 2, Ek 1 Tablo 1).

Şekil 2 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücü, istihdam ve işsizlik oranı

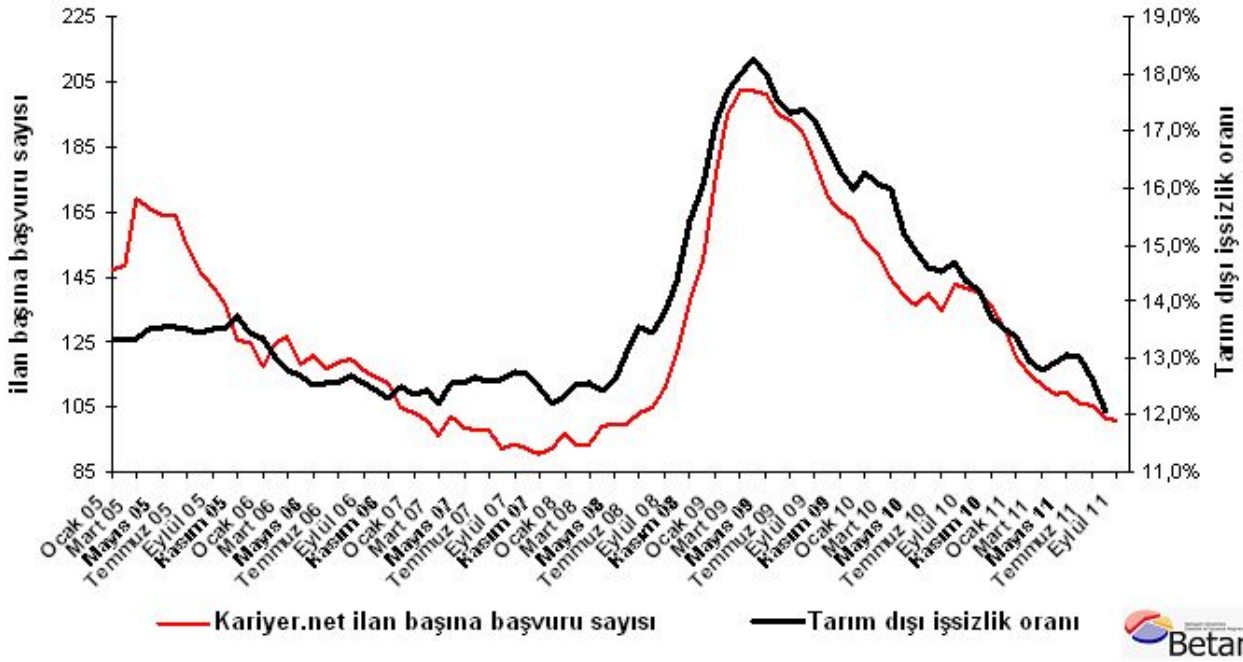
Kaynak: TÜİK, Betam

Kariyer.net verilerine göre tarım dışı işsizlik Ağustos 2011 döneminde düştü¹

Kariyer.net tarafından açıklanan aylık açık ilan başına yapılan başvuru sayısında Ağustos ve Eylül ayları için düşüş gözlemlenmişti. Geçen ay, Kariyer.net tarafından açıklanan Eylül ayına ait verilerden hareketle Ağustos döneminde mevsimsellikten arındırılmış tarım dışı işsizlik oranının düşeceğini öngörmüştük. TÜİK tarafından 15 Kasım'da açıklanan Ağustos dönemine mevsimsellikten arındırılmış tarım dışı işsizlik oranının düşmesi, bu öngörüğü doğrulamıştır. Kariyer.net Ekim aylık açık ilan başına başvuru sayısını, veriler ulaşmadığından bu araştırma notunda yayınlamıyoruz.

¹ Betam Nisan ayı işgücü piyasası araştırma notundan başlayarak Kariyer.net tarafından sağlanan ve işgücü piyasasının seyrine dair bilgi içeren yeni bir seriyi analizlerine dahil etmişti. Bu seri Kariyer.net internet sitesinde açık bulunan iş pozisyonu başına yapılan başvuru sayısını göstermektedir. Bu seri hem mevsim hem takvim etkilerinden arındırılmıştır. İlan başına yapılan başvuru sayısı iş arayan kişilerle açık iş pozisyonları arasındaki dengeyi göstermesi açısından işsizliğin seyrine ilişkin ipuçları sağlayabilecek niteliktedir. İlan başına başvuru sayısının azalması bir yandan münhal işlerin artmasına diğer yandan da başvuru sayısının azalmasına bağlıdır. Münhal işlerin artması büyümenin hızlanmasına bağlı olarak, başvuruların azalması iş arayan sayısının azalmasına bağlı olacaktır. Şekil 3'te mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı ile Kariyer.net tarafından sağlanan ilan başına yapılan başvuru sayısının mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış hali gösterilmektedir. Bu iki serinin oldukça uyumlu olduğu açıkça görülmekte, serilerin korelasyonu neredeyse yüzde 90 seviyesine erişmektedir.

Şekil 3 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı ve ilan başına başvuru sayısı

Kaynak: Kariyer.net, TÜİK, Betam

Tarım ve inşaat istihdamında güçlü artış

Mevsim etkilerinden arındırılmış rakamlara göre Ağustos 2011 döneminde istihdam inşaat sektöründe 70 bin, hizmet sektöründe ise sadece 2 bin artmıştır. Buna karşılık sanayi sektöründe istihdam azalmaya devam etmiştir: -16 bin (Ek 1 Tablo 2, Ek 2 Şekil 4)². Bu gelişmeler tarım dışı istihdam artışının çok büyük ölçüde inşaat sektöründeki canlılıktan kaynaklandığını göstermektedir.

Mevsim etkilerinden arındırılmış serilerde Temmuz ve Ağustos dönemlerinde tarım istihdamının sırasıyla 38 bin ve 90 bin arttığı görülmektedir. Tarım istihdamındaki bu güçlü artış dikkat çekicidir.

² Sektörel istihdam serileri teker teker mevsim etkilerinden arındırılmaktadır. Dolayısıyla sektörel istihdam rakamlarının toplamı, mevsim etkilerinden arındırılmış toplam istihdam rakamından farklı olabilmektedir. Aradaki fark mevsim etkilerinden arındırma prosedürünün lineer olmamasından kaynaklanmaktadır.

EK 1: Tablo 1 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücü göstergeleri (bin kişi)

	İşgücü	İstihdam	İşsizlik	İşsizlik Oranı	Aylık değişimler		
					İşgücü	İstihdam	İşsizlik
Temmuz 08	18857	16300	2557	13,6%			
Ağustos 08	18790	16260	2530	13,5%	-68	-40	-27
Eylül 08	18833	16223	2610	13,9%	43	-37	80
Ekim 08	18894	16178	2716	14,4%	62	-45	107
Kasım 08	19011	16081	2929	15,4%	116	-97	213
Aralık 08	19214	16133	3082	16,0%	204	51	153
Ocak 09	19175	15890	3285	17,1%	-40	-243	203
Şubat 09	19213	15818	3395	17,7%	38	-73	111
Mart 09	19285	15815	3470	18,0%	72	-2	75
Nisan 09	19256	15743	3513	18,2%	-29	-72	43
Mayıs 09	19266	15799	3467	18,0%	10	56	-46
Haziran 09	19258	15881	3378	17,5%	-8	82	-89
Temmuz 09	19361	16013	3348	17,3%	103	133	-30
Ağustos 09	19520	16128	3392	17,4%	159	115	44
Eylül 09	19571	16211	3360	17,2%	51	83	-32
Ekim 09	19665	16377	3288	16,7%	94	166	-72
Kasım 09	19606	16422	3185	16,2%	-58	45	-104
Aralık 09	19632	16500	3133	16,0%	26	78	-52
Ocak 10	19684	16483	3200	16,3%	51	-16	68
Şubat 10	19789	16608	3181	16,1%	105	124	-19
Mart 10	19903	16724	3180	16,0%	115	116	-1
Nisan 10	19818	16807	3011	15,2%	-86	83	-169
Mayıs 10	19877	16915	2962	14,9%	59	108	-49
Haziran 10	19821	16930	2891	14,6%	-56	15	-71
Temmuz 10	19829	16950	2879	14,5%	9	20	-12
Ağustos 10	19834	16921	2913	14,7%	5	-29	34
Eylül 10	19813	16969	2844	14,4%	-21	48	-70
Ekim 10	19863	17040	2823	14,2%	50	71	-21
Kasım 10	19944	17212	2732	13,7%	81	172	-91
Aralık 10	19993	17288	2705	13,5%	49	76	-27
Ocak 11	20128	17434	2694	13,4%	134	145	-11
Şubat 11	20205	17588	2617	13,0%	77	154	-77
Mart 11	20253	17660	2592	12,8%	48	72	-25
Nisan 11	20448	17808	2640	12,9%	195	148	48
Mayıs 11	20520	17840	2680	13,1%	72	32	40
Haziran 11	20636	17951	2685	13,0%	116	111	5
Temmuz 11	20602	17998	2604	12,6%	-35	47	-81
Ağustos 11	20567	18086	2481	12,1%	-35	88	-123

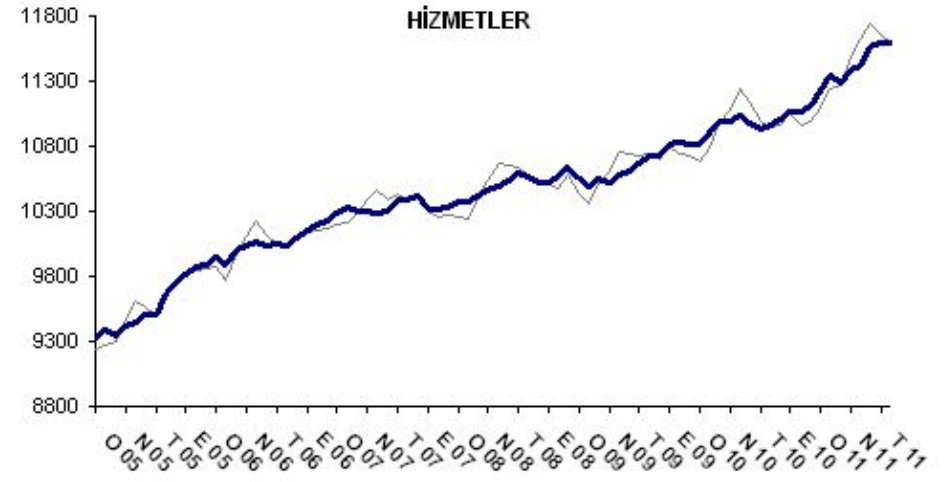
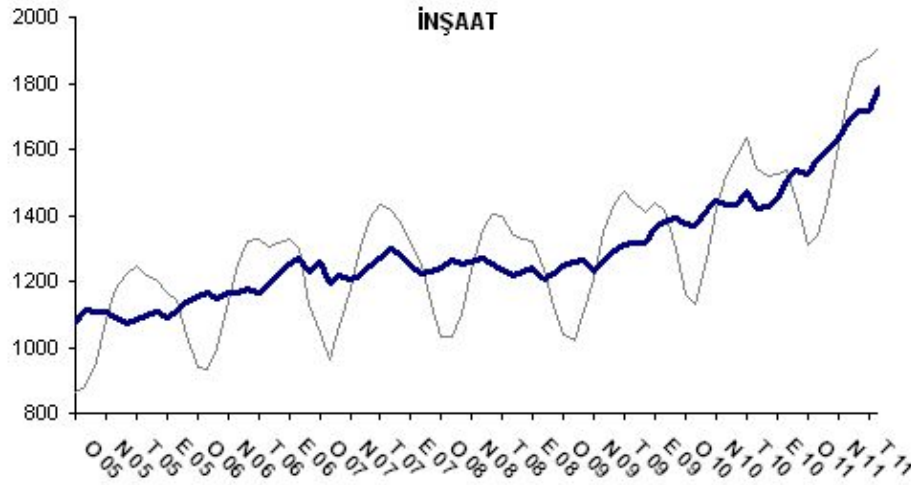
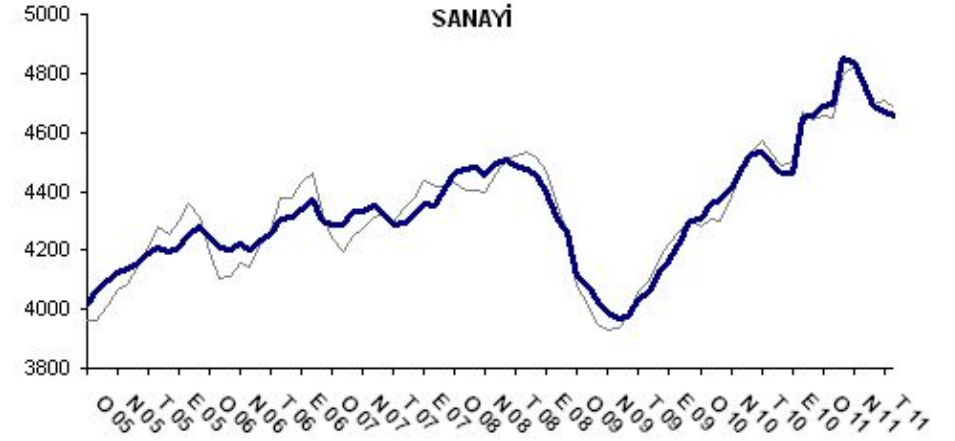
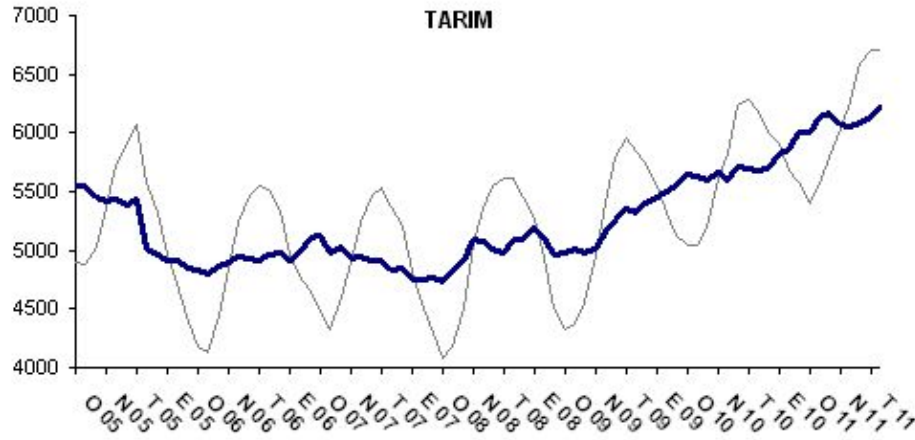
Kaynak: TÜİK, Betam

EK 1: Tablo 2 Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel istihdam (bin kişi)

	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler	Aylık değişimler			
					Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler
Temmuz 08	4985	4488	1234	10588				
Ağustos 08	5090	4476	1217	10563	104	-11	-17	-25
Eylül 08	5098	4456	1231	10521	9	-21	14	-42
Ekim 08	5187	4394	1242	10518	89	-61	11	-3
Kasım 08	5116	4304	1205	10557	-71	-90	-37	39
Aralık 08	4959	4257	1222	10644	-157	-47	17	86
Ocak 09	4976	4110	1249	10550	17	-147	27	-93
Şubat 09	5007	4079	1257	10493	31	-32	8	-57
Mart 09	4986	4029	1263	10553	-21	-50	7	60
Nisan 09	5007	3988	1231	10528	21	-41	-32	-25
Mayıs 09	5156	3966	1262	10574	149	-21	31	47
Haziran 09	5256	3977	1290	10614	100	11	28	39
Temmuz 09	5347	4032	1310	10671	92	55	19	58
Ağustos 09	5326	4057	1315	10733	-21	25	5	62
Eylül 09	5404	4126	1315	10729	79	68	0	-4
Ekim 09	5459	4165	1360	10821	55	39	45	92
Kasım 09	5508	4229	1381	10824	49	64	21	4
Aralık 09	5555	4299	1394	10815	48	69	13	-10
Ocak 10	5654	4307	1375	10816	98	8	-19	1
Şubat 10	5631	4357	1367	10899	-23	49	-8	83
Mart 10	5599	4369	1414	10996	-32	13	48	98
Nisan 10	5670	4411	1444	10989	71	41	30	-7
Mayıs 10	5602	4474	1429	11033	-68	63	-15	44
Haziran 10	5714	4524	1431	10983	112	50	2	-50
Temmuz 10	5695	4531	1471	10931	-19	7	39	-52
Ağustos 10	5686	4492	1422	10955	-9	-39	-49	24
Eylül 10	5689	4463	1425	11006	2	-28	3	50
Ekim 10	5819	4459	1446	11064	130	-4	21	59
Kasım 10	5864	4651	1504	11070	45	191	58	6
Aralık 10	5998	4653	1539	11106	134	2	35	36
Ocak 11	6003	4686	1527	11227	5	33	-12	121
Şubat 11	6137	4697	1572	11340	134	11	45	113
Mart 11	6165	4849	1591	11289	28	152	20	-51
Nisan 11	6077	4836	1637	11390	-88	-13	46	101
Mayıs 11	6056	4768	1681	11422	-21	-67	44	32
Haziran 11	6091	4689	1714	11565	35	-79	33	144
Temmuz 11	6128	4670	1718	11592	38	-19	3	26
Ağustos 11	6218	4654	1788	11593	90	-16	70	2

Kaynak: TÜİK, Betam

EK 2: Şekil 4 Sektörlerin istihdam değişimi (bin kişi)³

Kaynak: TÜİK, Betam

³ Gri renkle gösterilen seriler ham istihdam rakamlarını, lacivert seriler ise mevsim etkilerinden arındırılmış serileri temsil etmektedir.